

Forhandling

Ove Fich (S):

Om to dage starter et historisk topmøde i EU. Det er tidspunktet, hvor der skal træffes beslutning om udvidelse. Det kan blive den mest vidtrækkende beslutning i EU gennem mange år, og den peger fremad mod en forening af Europa og mod social og økonomisk fremgang samt mod sikring af freden på kontinentet. Men det kan også fejle, og det kan blive en beslutning, der udløser frustration i Central- og Østeuropa og afsporer reformprocessen. Uanset hvad, bliver det en historisk beslutning, der vil trække spor ud i Europas fremtid i årtier.

Udvidelsen af EU med ti lande i Central- og Østeuropa samt Cypern har vide perspektiver. Fra begge sider handler det først og fremmest om at sikre freden i Europa. Ganske mange etniske konflikter og ganske mange grænsestridigheder i Central- og Østeuropa er gennem de seneste år blevet bilagt, fordi det er betingelsen for medlemskab af EU. Derved har EU allerede med civile midler været med til at sikre freden i Europa.

Begge parter har en interesse i at støtte hinanden i den økonomiske udvikling; for EU åbner der sig et nyt marked østpå, og for de central- og østeuropæiske lande åbner der sig mulighed for at modtage en mængde erfaringer om opbygning af et økonomisk bæredygtigt system. Den økonomiske åbning mellem øst og vest er allerede i fuld gang, indtil nu dog kun som frihandelsområde.

Ideen med EU-medlemskabet er netop, at frihandelen erstattes af økonomisk samkvem under ordnede vilkår. Det vil forhåbentlig føre til den sociale udvikling i Central- og Østeuropa, der er så frygtelig brug for. Omstillingsprocessen har nemlig været hård, og befolkningen i Central- og Østeuropa skal nu have mulighed for at føle, at det igen går fremad.

Som billedet tegner forud for topmødet om to dage i Luxembourg, vil Danmarks ønsker blive imødekommet et langt stykke ad vejen, men det vil ikke ske automatisk, det kræver fortsat hård kamp.

Danmark har som bekendt den holdning, at alle ansøgerlandene skal starte forhandlinger på samme tidspunkt og under samme vilkår. Dermed være ikke sagt, at der heri ligger en forventning om, at alle lande vil blive medlemmer af EU på samme tid. Det afhænger af de enkelte landes evne til at leve op til EU's fællesregler.

Europakommissionen har haft en anden linje. Den består i et ja til at starte optagelsesforhandlinger med seks lande og et foreløbigt nej til fem andre lande.

Den løsning, der tegner sig nu, tyder på en fælles start på udvidelsesprocessen for alle ansøgerlande. Disse vil blive tilknyttet udvidelsesprocessen gennem såkaldte partnerskabsaftaler, der individuelt vil fastlægge en strategi for de enkelte ansøgerlande. Statsministrene og udenrigsministrene fra alle EU-landene og ansøgerlandene vil jævnligt mødes for at holde udvidelsesprocessen på rette kurs. Ligeledes vil andre ministre kunne mødes med henblik på et tættere samarbejde, allerede inden udvidelsen er tilendebragt.

Samtidig vil der imidlertid efter det luxembourgske kompromisforslag ske påbegyndelse af egentlige udvidelsesforhandlinger med et begrænset antal lande, mens de øvrige må forberede sig yderligere. Det er i den sammenhæng vigtigt for Socialdemokratiet, at ansøgerlande, der i dag ikke er klar til egentlige medlemskabsforhandlinger, straks vil kunne starte disse, når forudsætningerne er bragt i orden.

Det er afgørende nu at få sat kød på det skelet, som det luxembourgske formandskab har foreslået, et skelet i den mening, at det primært er struktur, der er foreslået. Det afgørende for Socialdemokratiet er, at også indholdet i de enkelte strukturer defineres præcist, så det derigennem bliver klart, at EU mener det alvorligt med udvidelsen med alle ansøgerlandene.

Nogle lande, især Belgien, Frankrig og Italien, hævder, at en udvidelse ikke kan finde sted, før der er foretaget store institutionelle ændringer i EU-samarbejdet. Det er et utidigt standpunkt. Der er netop besluttet en række institutionelle ændringer i forbindelse med Amsterdamtraktaten, som endnu ikke er trådt i kraft. Vor holdning er, at vi først skal opsamle nogle års erfaring med Amsterdamtraktaten, før det igen kan komme på tale at lave væsentlige institutionelle ændringer i EU-samarbejdet.

Der er naturligvis udestående problemer i forbindelse med udvidelsen, for så vidt angår institutionerne. Jeg tænker her på afstemningsregler i Ministerrådet, antallet af kommissærer og fordelingen af antallet af medlemmer i Europa-Parlamentet mellem de enkelte nationaliteter. Men det er spørgsmål af en begrænset rækkevidde, som relativt let bør kunne løses samtidig med optagelsesforhandlingerne.